

Ndwenngoenz gvaq ndaej yied gvaq yied hoj, bienqbaenz ranz ceiq gungzhoj ndaw mbanj ndeu.

Caenhguenj miz seiz gungz ndaej mbouj miz haeux roengz rek, hoeng gij singq raen ien lumj raen mingh de lij gaij mbouj ndaej. Aenvih gungzhoj mbouj miz cienz cawx ien, de gwn gij ienmbaw de gag ndaem haenx, seiz mbouj seiz hix gwn “Iengyazdenhya” ceijhau bau haenx. Cijmiz daengz ndwencieng, de cij gwn ien “gyazdenhya” ceijhoengz bau haenx. Geiqndaej bihaenx gou baez daihngeih ndenq ien hawj Aubingjvang, de mbouj ciepaeu ien gou, cij dawz ok “Ienhungzgyaz” daeuj. Bouxwnq gwn “1916”, dan Aubingjvang geb “Ienhungzgyaz” coq bak haep lwgda cwxcaih dwk boq fwj haiz mok. Vunz youq henz riu de, ma mbouj rox raet, doengz ien “bauunq 1916” ndeu dij ndaej gvaq bau “Hungzgyaz” ndeu. Aubingjvang mbouj fug gangj naeuz, bau “bauunq 1916” vuenh bau “hungzgyaz” gou lij mbouj guh ne. Ciep dwk youh gag gangj gag naeuz, hawj doengz “bauunq 1916” ndeu hawj gou, lij beij mbouj ndaej hawj bau “bwzgyaz” ndeu hawj gou. Bouxgangj fouz sim, bouxdinq mizeiq. Daj bihaenx ndwencieng le, gou gingq ien hawj Aubingjvang, cungj dwg gingq “Ienhungzgyaz” hawj de, bibi gingq ien neix, gaenq bienqbaenz sibgvenq lo. Gingq ien neix hawj de, de angq gou hix angq.

Hoeng, bineix ndwencieng gou gingq ien hawj Aubingjvang, cix najremj lai lo. Gou lij ciuq dauqgaeuq gingq ien hawj de, hoeng Aubingjvang cix ok ciu moq ndeu. Aubingjvang ciuqyiengh ciepaeu doengz ien “hungzgyaz” ndeu caeuq bau “hungzgyaz” gou. Siengj mbouj daengz de cuengq bau “hungzgyaz” haeuj daehbuh baihsuix de bae, gap “doengz ien ndeu” youq goekrwz, youh daj ndaw aen daeh baihgvaiz mbon ok bau “fuhjungzvangz” ndeu daeuj, bibuengq youq naj lwgda gou, naeuz, seizneix gvaqcieng gwn ien neix. Aubingjvang gwn ndaej ien neix, caen hawj vunzmbanj siengj mbouj daengz ha.

Aubingjvang naeuz gou nyi, de deng lied baenz ranzgungzhoj le, mehyah de ywbingh, cienzyw ndaej bauqsiu caez, de ndaej daengz boux ganbu bangfuz bangcoengh, ndaej anbaiz bae guh boux guenjieix ndoengfaex, moix ndwen miz ngaenzhong. Bi’ gvaq, de yungh aen gisuz caeuq ngaenz Cunghgoz Gohyozyen Yayeizdai Nungzyez Swnghdai Yenzgiusoij hawj haenx ndaem ywdoj Gvangjdougwnh, lij yungh cienzdungj fuengfap youq laj gofaex fonx raet. Bi-gvaq seizdoeng daengz bineix seizcin, doek fwnmoenq lai, gig hab goraet majhung. De fonx gij raetbaq haenx, maj ndaej lai binjaet ndei, dandan

Ma Ranz Gvaqcieng

□ Boux sij Cinz Gwzsanh Bouxhoiz Dahnaz

日子越过越穷，堕落成村里头号贫困户。尽管有时揭不开锅，但其奢烟如命的秉性雷劈也不改。因为穷，他平常只烧自己种的生烟，偶尔也烧白皮包装“甲天下”。只在春节，才烧红皮包装“甲天下”。

记得那年我第二次散烟时炳望叔没有接我的烟而掏出自己的“红甲”。别人吸“1916”，唯炳望叔掐着“红甲”半眯着眼怡然自得地吞云吐雾。旁人嘲笑他，狗不识香茵，一根“软1916”，抵得过你那包“红甲”。炳望叔不服地嚷道，一包“软1916”，换我一包“红甲”我也不干！接着又自言自语低声说，给我一根“软1916”，还不如给我一包“白甲”。言者无心，听者有意。那年春节以后，我每次给炳望叔敬烟，都是既敬“一根”，也敬整包“红甲”。连年如此，渐成习惯。敬烟效果出奇好，皆大欢喜。但是今年，我敬烟却遭遇了尴尬。我还是老套路，炳望叔却出新招。“一根”和整包“红甲”炳望叔均笑纳。意外的是他把“红甲”放进左边衣兜后，把“一根”夹在耳朵上，接着从右边衣兜掏出一包“芙蓉王”在我面前晃晃说，现在过年烧这个。炳望叔的举动真是让人大跌眼镜！

炳望叔告诉我，他家被列为建档立卡贫困户后，治疗妻子慢性病的医疗费全部报销，自己在帮扶干部的帮助下，被聘为生态护林员，每月都有固定工资。去年用中国科学院亚热带农业生态研究所提供的技术和资金种植中草药广豆根，还在林下运用传统方法培育香菇。去冬今春，阴雨连绵，极宜菌类生长。其培育的野香菇，质优量大，仅这一项收入，就有上万元。炳望叔说，2019年他家已被列为预脱贫户，得努力增加收入……说着，炳望叔递给我一支“芙蓉王”。从未吸烟的我竟鬼使神差地接过去并和炳望叔一同吞云吐雾。

炳望叔邀我陪他去巡山，顺便参观他种的广豆根和他培育的香菇。我自幼山里爬林中长，魂牵梦绕的就是家乡的山山水水、草草木木。炳望叔的邀请，正中下怀。初三下午阳光正好，我们沐浴阳光出发。

炳望叔的广豆根种植基地在村东南的茅山脚下，大约有二、三十亩。去年春天种植的广豆根已经长得很茂盛。粗壮的根、绿色的枝、长满灰色柔毛的椭圆形叶片，显露出蓬勃的生机。炳望叔培育的香菇生长在自然枯倒的金刚木老树干上，一朵一朵的，菌盖平展而略薄，看起来孤单而脆弱。炳望叔介绍，这些香菇不用菌种，但需要适当的天气和培育管护，方法是在枯倒将朽的老树干上挖凿能盛水的槽槽（作用是蓄水滋润），再用斧头在树干上每隔50公分左右斜砍一刀（深度只半寸左右，不能砍飞树皮）。到秋冬季节，遇上潮湿天气，香菇就长出来了。我知道这是老家人传统的培育香菇的方法，老家人称之为“钉菌”。“钉菌”是个技术活，拿捏不到位，就会片屑难收。炳望叔是“钉菌”的好手，早年就因“钉菌”而风光过一阵子。他对山林有着深厚的感情！要不是飞来横祸使他人财两空而心灰意冷，他何至于如此颓废堕落？妻子的病得以免费治疗，让他看到了走出困境的希望；生态护林员固定的收入让他恢复了对山林的深情。巡山之时，他悄悄重操“钉菌”旧业……山里人都知道，这些自然生长的香菇是极品，味道鲜美，香气沁人，营养丰富。他的香菇一面市，就供不应求，尽管其价格比别人的都高……踏着夕阳，我们从山上回来。

和煦的春光照耀着大地，历经漫长冷冬的万物开始吐露新芽，鸟儿在树梢聚集嬉闹。炳望叔吹着口哨与鸟儿应和，脚步走得飞快……

年年春节回家品年，今年的年味特别浓，特别有味道。

(3 完)

hangh souhaeuj neix, couh yaek miz fanh maenz. Aubingjvang naeuz, bi 2019, ranz de gaenq ndaej lied guh ranz yaek duetgungz, de au roengzrengz guh hong, lai dem souhaeuj……Gangj dwk, Aubingjvang ndenq doengz ien “fuhjungzvangz” ndeu hawj gou. Gou boux soqlaiz mbouj rox gwn ien neix ciepaeu doengz ien, caeuq Aubingjvang caez cit hwnjdaeuj.

Aubingjvang iu gou buenx de bae cunz bo, swnhbienh bae yawj reih ywdoj Gvangjdougwnh caeuq gij raet de fonx haenx. Gou daj iq bin faex ndaw ndoeng majhung, ceiq siengnienh gij bya gij raemx、gofaex go’ haz ranzmbanj. Aubingjvang iu gou bae cunz bya, cingq habhoz gou. Ngoenz cosam lajbyonghngoenz, ndit raeujrubrub, dou okdou lo.

Reih Gvangjdougwnh youq laj din Bya’ em baihdoengnamz aenmbanj, daih’ iek miz ngeih、sam cib moux gvangq. Bi’ gvaq sinzcin ndaem gij Gvangjdougwnh haenx gaenq maj ndaej mwncupcup. Rag hung、nga heu、mbaw luenz, gwnz mbaw maj miz bwn mong unqnemnem, yienjok gode senggei hoenghhd. Aubingjvang youq gwnz nga faexginh–ganghmuz geq gag laemx roengz haenx fonx gij raet neix duj daeb duj, mbawraet bingz mbe, miz di mbang, sawj vunz yawj hwnjbae dujde godan caeuq nyieg lai. Aubingjvang gaisau naeuz, doenghgij raet neix mbouj yungh cehraet daeuj fonx, hoeng au miz dienheiq habngamj, gungganq guenjieix hix au habdangq, fuengfap dwg: Youq gwnz gij ngafaex laemx youq gwnz dieg yaek nduk haenx vet cauz(cang raemx yungh), caiq youq gwnz ngafaex moix gek 50 goengfaen raez haenx raemj bakmid ndeu(miz buenq conq laeg, mbouj ndaej raemj doek naengfaex). Daengz seizcou seizdoeng, bungz daengz dienheiq cumx, raet couh maj okdaeuj lo. Gou rox, gijneix dwg gij fuengfap conzdungj fonx raet vunz ranzmbanj, bouxlaux heuhguh “ding raet”. “Ding raet” dwg aen hong gisuz ndeu, dawz mbouj cinj, couh loemq caez mbouj ndaej souhaeuj saek di. Aubingjvang dwg boux ak “ding raet” ndeu, mwh seizcoz, de couh aenvih “ding raet” ak ndaej okmingz daekeiq gvaq. De doiq ndoengfaex miz gamjcingz gig laegna! Danghnaeuz mbouj dwg deng cai deng nanh sawj de vunz caiz saet liux cix doeknaiq unqduix, de baenzlawz rox bienq duix bienq gik? Bingh mehyah de ndaej mienxngaenz yw le, sawj de yawjraen daengz gij maqmuengh byaij ok gungzhoj haenx, guh boux guenjieix ndoengfaex miz faenh souhaeuj dingh ndeu, sawj aencingz naekna gyaenz ndoengfaex de haenx ndaej hoizfuk. Mwh cunz bya, de youh “caegcaeg” guh gij hong “ding raet” de……Vunz ndawbya cungj rox, gij raet gag majhung neix dwg raet ndei, feih rang saensien, yingzyangj lai. Raet de baez baenzsou dawz bae haw gai, cungj mbouj gaeuq gai, couhcinj gyaqcienz de beij raet bouxwnq bengz……Dou byaij youq laj ndithaemh, daj gwnz bya dauqma ranz.

Gingjsaek seizcin raeujrub neix ciuqdoengz daihdeih, gij doenghgo ginglig seizdoeng nitgyoet haenx hainduj didngaz, duzroeg youq gwnz gofaex doxcomz guh’ angq. Aubingjvang ci siuqrumz caeuq duzroeg doxhan, yamqdin vaiq lumj mbin nei byaij ma ranz……

Bibi ndwencieng maranz gvaqcieng, gou rox–nyinh, bineix ndwencieng ceiq hoengh ceiq daeg–bied, gvaq ndaej ceiq miz nyawx.